

Länsstyrelsen i Stockholms län
Dnr 425-22054-2024
Dnr SH: 2025/74

Yttrande över förslag till Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2025-2030

Länsstyrelsen i Stockholms län har tagit fram ett förslag till Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2025-2030, i enlighet med uppdrag från regeringen. Strategin kommer att ersätta den befintliga strategin från 2020 (Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2020-2045).

Syftet med strategin är att stärka klimat- och energiomställningen i länet, så att uppsatta klimat- och energimål nås. Strategin ger en samlad bild av länets utmaningar för klimat- och energiomställningen och lyfter fram de områden där det idag är höga utsläpp av växthusgaser samt där aktörer i länet genom samverkan har goda möjligheter att minska utsläppen och främja omställningen av energisystemet.

Stockholms Hamnar har tagit del av förslaget till *Klimat- och energistrategi för Stockholms län 2025-2030* och lämnar här sina synpunkter.

Stockholms Hamnars synpunkter

Länsstyrelsen önskar särskilt få synpunkter på förslagen om:

- strategins prioriterade områden,
- inriktning för det fortsatta arbete, samt
- att formalisera det gemensamma arbetet i länet i någon form av klimat- och energiåtaganden för att ge ökad drivkraft till omställningsarbetet.

Stockholms Hamnar delar i huvudsak Klimat- och energistrategins förslag till indelning i de prioriterade områdena energi, transporter, samhällsbyggande, arbetsmaskiner, konsumtion och kompletterande åtgärder. Områdena överensstämmer i stort med de prioriteringar Stockholms Hamnar arbetar utifrån, både inom ramen för verksamhetens eget miljö- och klimatarbete samt som en del av Stockholms stads miljöambitioner i bland annat Miljöprogram 2030 och Klimathandlingsplan 2030. Även strategins betoning på

behovet av ökad samverkan mellan länets olika aktörer är enligt Stockholms Hamnar en viktig iakttagelse och ett betydelsefullt vidare steg för ett framgångsrikt arbete.

Inriktningen i strategin för det fortsatta arbetet är god. Identifierade och formulerade inriktningar och generella, övergripande insatser ger en bra överblick över de utmaningar som finns, men är också i det stora hela kända sedan tidigare. Stockholms Hamnar vill i detta sammanhang betona vikten av att gå från ord till handling. Det skulle vara värdefullt om aktörer i länet ges ett konkret och tydligt ansvar för att genomföra åtgärder som bidrar till uppfyllandet av strategin. Att formalisera det gemensamma arbetet i ett åtagande skulle kunna vara en väg att gå för att ge mer drivkraft i arbetet.

Utöver ovanstående vill Stockholms Hamnar framföra följande synpunkter avseende innehållet i förslaget till klimat- och energistrategi:

- En regional handlingsplan för elektrifiering skulle vara en viktig grund för det fortsatta gemensamma arbetet, både avseende området energi men även när det gäller transporter. Stockholms Hamnar deltar gärna i arbetet utifrån omställningen av hamnverksamhet och sjöfart. I EU:s regelverk Fit for 55 är ett fokusområde omställningen till en mer hållbar sjöfart, vilket också bland annat omfattar krav på fortsatt utbyggnad av landanslutning av fartyg vid kaj till 2030. Kraven kommer att vara höga på till exempel ökad kapacitetsutbyggnad i stadens elnät.
- Angående möjligheter till energilagring ser Stockholms Hamnar att sådan lagring sannolikt är lika angelägen som utbyggnad av ny energi. Lagringen stabiliserar också elmarknaden.
- Stockholms Hamnar ser gärna en ökad produktion av inhemsk biogas i länet. Detta skulle utgöra ett mycket bra bränsle för den del av sjöfarten som idag använder LNG.
- Stockholms Hamnar ställer sig mycket positivt till ambitionen om effektivare godstransporter och ökad intermodalitet där en överflytt av gods från väg till sjö skulle bidra. Hamnen kan spela en stor roll i möjligheten att vara en energinod för hållbara transporter.
- På sidan 30 står att ett första steg är att ta fram en gemensam lägesbild av transportsystemet. Stockholms Hamnar anser att detta är en viktig åtgärd men efterfrågar återigen mer konkret hur och av vem detta ska genomföras.
- Även samverkan kring upphandlingar (sidan 32) är en väsentlig framgångsfaktor men Stockholms Hamnar saknar en mer tydlig inriktning i strategin kring vem som ska ta initiativ i denna fråga.
- Stockholms Hamnar ställer sig något frågande till betoningen på arbetsmaskiner i strategin, i förhållande till de andra prioriterade områdena. Särskilt betoningen på arbetsmaskiner för hamnar och flygplatser, även om det naturligtvis finns mer att göra inom dessa verksamheter. Stockholms Hamnars uppfattning är att miljö- och klimatpåverkan från arbetsmaskiner i större utsträckning härrör från arbetsmaskiner

inom de många pågående entreprenaderna och byggprojekten i länet. De arbetsmaskiner Stockholms Hamnar har rådighet över använder biodiesel HVO100.

- När det gäller kompletterande åtgärder anser Stockholms Hamnar att Stockholm Exergis ”banbrytande” arbete för bio-CCS i Värtahamnen bör nämnas som en viktig pågående åtgärd.

Detta svar har inte behandlats av Stockholms Hamn AB:s styrelse.

Magdalena Bosson
Vd, Stockholms Hamn AB